

JOVICA AČIN

Burjánzó csontok

A végső döntés előtt Dr. K. még egyszer visszatekintett. A szeme előtt lepergett minden, amibe valaha is belefogott, aztán pedig átadott az örökkévalóságnak. Úgy érezte, hogy az a rengeteg lejegyzett részlet egyfajta síremlékként szolgál egy nagy vakondtúrás képében, ahová majd a csontjait temetik, és hogy ezeken a szétszórt csontokon kívül semmi nem fog maradni belőle. Teherként élte meg, és minden, amit életében írt, csak azért volt, hogy ezt a terhet valahogyan eloszlassa. És ha sikereket ért is el, ő, az örök vesztes mindig tett róla, hogy senki se tudja a vereségét győzelemmé változtatni. Egyébként sem volt remény Dr. K. számára. Tisztességes vereség volt ez. Ahogyan számunkra sincs remény, akármennyire is próbáljuk tagadni a saját bukásainkat. Úgy lát-szik, soha nem fogunk eleget tanulni Dr. K.-tól, mert kerüljük őt.

Dr. K. az összes nyomot törölte az írásaiból, melyek segítségünkre lehetnek volna azok teljes megértésében, mivel ő maga sem volt biztos abban, hogy érdemes volna-e az általa írtakat örökségként az utókorra hagyni. Egy újabb kirakós játék az oly sok, és sok esetben megválaszolatlan kérdés mellett, amelyekkel szembe találjuk magunkat. Dr. K., mélyen megértve az emberi világ rejtelseit, úgy döntött, hogy irgalmas lesz velünk szemben. Arra kérte az illetékes hatóságot, hogy kéziratait semmisítsék meg. Vagy lehet, hogy egyszerűen csak elfáradt, kiejtette kezéből a tollat, megdermedt az elmúlt napok fájalmától, és mi csak

tétovázva kerülgetjük azt, ami megmaradt írásaiból. Ahogyan ő, úgy mi sem értjük meg azt, hogy történetei gyakran kezdetlegesek és lényegében befejezetlenek voltak, és valójában a foglyai lettünk a rejtélyeinek és lényegi hiányosságainak. Az ő csendjük tükrözi a mi csendünket. Szavaik irányítottan visszamutatják szavaink sokaságát. És így lett mindez mára az akadályok gazdag tárháza, melyekkel körül vagyunk véve, akár egy, már lerombolt város ostroma idején, és amelyek lehetetlenné teszik számunkra, hogy megértsük és megvédjük önmagunkat, mert az, ami valójában ostrom alatt tart bennünket, az mi magunk vagyunk.

Bár jól tudtam, hogy rajtam kívül senki sem tartózkodik a házban, kopogást hallottam a szobám faajtáján. Ma már nem tudom felidézni, hogy ez közvetlenül az után történt, hogy felébredtem a szép álmokképek után, vagy még késő este, mielőtt elaludtam volna, mivel akkor néhány szórakoztató elbeszélést olvastam. Végül is az idő nem lényeges. Én pedig teljes nyugalommal rá szerettem volna kérdezni, hogy ki van ott, de abban a pillanatban az ajtó másik oldalán egy hang szólalt meg, amely vagy nemrég ébredhetett fel, vagy inkább álmosan egy ásítást próbált meg elfojtani, nekem szegezve a kérdést, mintha én állnék ott, az ajtó előtt, és nem ő, az idegen: „Ki van ott?”

Íme, beismerem gyávaságomat. Magyarán: nem tudtam, mit válaszoljak. Így hát ő és én is csendben maradtunk. Önök is tudják, milyen érzés, amikor végül, egy hosszú csend után hirtelen beszélni kezdünk, képtelenek vagyunk megfelelően kiejteni a kívánt szót, így hát, összeszorított torokkal érthetetlen szavakat kezdtem el mormolni, ismét abban a pillanatban, amikor hozzám hasonlóan az idegen is úgy döntött, hogy elkezd motyogni valamit, amiből én csak tompa és felismerhetetlen morgást értettem.

Végül ennyiben is maradtunk, nem sikerült megtörnünk a jeget, bármennyire is egyszerűnek tűnt az – egyikünk se volt felkészülve erre. A ház túlzsúfolt, különösképp, ha egyedül vagyunk benne. Ha a házuk ablakos, akkor nézzenek ki rajta, és hagyják, hogy tekintetük végigpász-

tázza a kilátást, mert lehet, hogy felfedezi, hogy a táj, amely körülveszi Önt, varázslatos. Hogy egyszerre kihívó, fenyeget és szórakoztat, minden különféle kérdésével, de tartós megoldások nélkül.

KECSKÉS Ildikó fordítása